

Arja Moilanen (vas.) ja Pirjo Seppänen (oik.) tukevat parhaansa mukaan lastensa Arin ja Minnan mahdollisuutta seurustella ja päästä asumaan yhteiseen kotiin.

Ensikertaa treffeillä

Kehitysvammaisten seksuaalisuus on edelleen vaiettu puheenaihe.

Marikka Luukkonen
Suomussalmi

>Viime viikonloppuna Suomussalmen hotelli Scandic Kiannon Kuo- huissa vietettiin maamme ensimmäistä kehitysvammaisten treffiviikonloppua nimellä Rakkauden sil- lalla.

Tapahtuman aiheena oli kehitysvammaisten seksuaalisuus, jota käsiteltiin asiantuntijoiden kanssa. Tapahtuma oli tarkoitettu kaikille vammaisille, mutta ensimmäinen tapaaminen ei vielä saanut kovin suurta joukkoa liikkeelle. Kainuun ammattioppilaitoksen lähihoitajaopiskelijat olivat erinomaisella tavalla auttamassa vammaisia koko viikonloppuun ajan.

Tilaisuuden avannut Suomussalmen kunnanjohtaja **Timo A Säkkinen** kertoi lämmenneensä heti tapahtuman järjestämiselle.

– Kun **Seija Falck** ja **Teijo Himanen** tulivat luokseni ehdottamaan tällaisen tapahtuman järjestämistä, olin heti halukas

lähtemään mukaan.

Kunnanjohtajan lisäksi Seija ja Teijo saivat mukaansa muitakin henkilöitä tukemaan tapahtuman järjestämistä.

Muun muassa kansanedustaja **Merja Kyllönen** ja formulakuljettaja **Heikki Kovalainen** tukevat tapahtuman kehittämistä, samoin kuin Hotelli Scandicin johtaja **Jukka Seppänen**.

CP-liiton edustaja **Ismo Kylmänen** piti tapahtuman järjestämiselle etuutena sitä, että ollaan pienellä paikkunnalla, jossa yhteen hiileen puhaltaminen on tuttujen ihmisten kesken helpompaa ja tehokkaampaa.

Tilaisuudessa puhunut Merja Kyllönen oli keskustellut Rakkauden silta-tapahtumasta myös kollegansa Tommy Tabermannin kanssa. Tabermann oli kirjoittanut terveiseksi runon jonka Kyllönen esitti puheensa päätteeksi. Kyllönen painotti puheessaan myös Tabermannin mielipidettä seksuaalisuuden tasa-arvoisuudesta.

– Kaikilla täytyy olla mahdollisuus rakastaa ja olla rakastettu. Elämän tärkein kysymys ei ole ”olenko täydellinen” vaan osaanko olla hyvä toiselle

ihmiselle.

Lauantaiaamun luentotilaisuudessa aiheesta olivat puhumassa seksuaaliterapeutti **Terttu Karppinen** sekä seksuaalineuvoja **Tiina Rissanen** Kajaanista. Karppinen myönsi, että jossakin voi vielä elää uskomus ettei kehitysvammaisilla ole seksuaalisuutta ollenkaan.

– Ei ole olemassa erikseen vammaisseksuaalisuutta. Terveiden ja vammaisten seksuaalisuudessa on enemmän yhtäläisyyksiä kuin erilaisuuksia, hän totesi.

Myös se, onko ihminen syntynyt vammaisena vai tullut vammaiseksi myöhemmin, vaikuttaa hänen seksuaalisuuteensa. Kehitysvammaisena syntynyt lapsi kasvaa oman vammansa kanssa naiseksi tai mieheksi.

– Ei ole olemassa niin vakavaa vammaa, että sen takia ihmiseltä puuttuisi seksuaalisuus, Karppinen totesi.

Nuori nainen kysyi pyörätuolissaan istuen, miksi vammainen ei löydä paria itselleen. Kysymyksen myötä tapahtumassa mukana ollut **Sinikka Have- rinen** painotti, että tällaiset yhteiset tapaamiset ovat kullannarvoisia, joissa kehitysvammaiset voivat

nähdä ja kohdata toisiaan. Tapahtumaa suunnitellaankin järjestettäväksi jatkossa kaksi kertaa vuodessa.

Tommy Tabermann lähetti Merja Kyllösen mukana tilaisuuteen juuri kirjoittamansa runon Yksisiipiset.

Yksisiipiä me olemme yksin Yksisiipinen on ihminen yhtä ainoaa kurkottavaa siipeä Mutta kaksi siihen tarvitaan, kaksi siipeä, kaksi ihmistä, mahdollisimman monta, että voisimme lentää, päästä kauas, lähelle, sisälle Puuttuvia siipiä ovat ihmiset toisilleen, tikapuita taivaisiin

Tapahtuman palautteessa kiitosta saivat kaikki osallistujat sekä tapahtuman järjestelyt. Tapahtumasta toivottiin traditiota ja silloin sponsoreiden tuki on enemmän kuin tarpeen. Avustajien palkat sekä ruokailut ja vammaisten kuljetukset kun tulevat kalliiksi vammaisten omasta pussista.

– Uusia yhteistyökumppaneita on jo ilmoittautunut mukaan, Seija Falck iloitsee.

Viikonlopun tapahtuma syntyi Teijo Himasen ideasta.

Pääkirjoitus 18.2.2008

Oikeus tavalliseen elämään

Suomussalmelaistapahtumassa tartuttiin viikonloppuna julkisuudessa harvoin esiin nousevaan aiheeseen, vammaisten seksuaalisuuteen. Tapahtuma toteutui, kun suomussalmelaisen Teijo Himasen idea sai inostuneita tukijoita taakseen.

Tapaamisessa oli koolla pääasiassa väkeä, jolle vammaisten elämän reunaehdot ovat entuudestaan tuttuja, mutta toivottavasti päivän viestit ja esiin tulleet epäkohdat välittyvät myös suomalaisten päättäjien tietoon. Tiellä hyviin ratkaisuihin ja tasa-arvoiseen elämään on monta kynnystä ylitettäväksi. Oleellisessa asemassa on vammaisten mahdollisuus mahdollisimman itsenäiseen elämään.

Tapahtumassa nousi esiin esimerkiksi se, kuinka vähän tilaisuuksia vammaisille tarjoutuu sosiaaliseen kanssakäymiseen. Viikonvaihteesta toivotaan käännettä uuteen suuntaan. Kun kuljetuksiin varatut eurot ovat tiukassa seurannassa ja kun liikkeellelähtöön tarvitaan usein tueksi myös palkkaa ansaitseva avustaja, elämänpiiri käy äkkiä suppeaksi.

Edunvalvojille riittää vammaisjärjestöissä työtä. Esimerkiksi CP-liitto pyrkii nyt omalla vetoomuksellaan siihen, että vaikeavammaisilla olisi subjektiivinen oikeus avustajaan. Nyt tilanne on se, että vain joka kolmannelle vaikeavammaiselle myönnetään avustaja, ja liiton mukaan valtaosalla niistä vaikeavammaisista, joilla on avustaja, avun määrä on riittämätöntä.

Liitto huomauttaa, että itsenäisessä Suomessa kaikilla ei ole itsenäisyyttä. Sitä, mistä vaikeavammaisen henkilön itsenäisyyden rajoissa on kysymys, on vaikea tai todennäköisesti mahdoton ymmärtää ilman arkikokemusta, mutta jo ymmärtämisen yrittäminen avaa haastavan näkökulman. Vammaisjärjestöt muistuttavat, että itsenäisyyden aineksiin kuuluu esimerkiksi se, että saa asua omassa kodissaan, ei laitoksessa. Arjen tarpeisiin ylösnousemisesta alkaen on silloin oltava riittävästi apua.

Kyse on epäilemättä rahasta, mutta myös tahdosta rakentaa suomalaisille tasa-arvoisen elämän puitteita. Tapaamiset luovat mahdollisuuksia yhden tärkeän perusoikeuden, ihmisen seksuaalisen, toteutumiseksi, mutta tärkeää on myös se, että epäkohdat nousevat julkiseen keskusteluun.

Itsenäisessä Suomessa kaikilla ei ole itsenäisyyttä.